

Nærings- og fiskeridepartementet
Norges Fiskarlag
Fylkesfiskarlaga i Norges Fiskarlag
Lokallaga i Nordland Fylkes Fiskarlag

Dato 6.10.22
Sak 2022/816-20

Kvotemelding 2.0

Nordland Fylkes Fiskarlag avholdt årsmøte 29.-30. september 2022, og følgende ble vedtatt i ovennevnte sak:

«Årsmøtet tar innledninger ved statssekretær Vidar Ulriksen og til orientering.

Årsmøtet konstaterer at diskusjonen om kvotesystemet og hvordan dette skal utformes har stått over flere år. Regjeringen har sendt ut «*Høring om sentrale tema for ny kvotemelding*» der det inviteres til å få gjort retningsvalg og prinsipielle avklaringer.

Næringen trenger forutsigbarhet, og har behov for stabile og forutsigbare rammevilkår som er tilpasset for en positiv og tidsmessig utvikling.

I det følgende kommenteres det på de fire tema som er adressert i høringsnotatet:

Rammebetingelser for den minste kystflåten

Nordland Fylkes Fiskarlag har tidligere signalisert motstand mot Stortingets vedtak om å oppheve ordningen med at fartøy under 11 meter kan samfiske med seg selv, men er likevel klar over at ordningen et stykke på vei har blitt oppfattet som en slags strukturkvoteordning uten kvotetrekk.

Den overordnede målsettingen for flåtegruppen under 11 meter må være at det tilbys rammevilkår som legger til rette for attraktive og framtidsrettede arbeidsplasser, samt målsettingen om å kunne drifte med mannskap på to.

Årsmøtet mener i så henseende at av de alternativ departementet har presentert er det «Sammenslåingsordning» som peker seg ut som egnet for en bred styrkning av gruppen, i tillegg til at dette alternativet er mest sannsynlig å kunne få gjennomført.

Sammenslåingsordningen vil være et alternativ til en utvidelse av strukturkvoteordningen under 11 meter. Kvotegrunnlaget vil med denne ordningen beholde sine opprinnelige identifikasjonsnummer (ID) etter sammenslåing, noe som legger til rette for at kvotegrunnlaget senere kan splittes opp dersom ønskelig. Denne ordningen har store likheter med ID-kvoteordningen, som Nordland Fylkes Fiskarlag presenterte i forbindelse med behandlingen av kvotemeldingen i 2020.

Årsmøtet forutsetter at dagens samfiskeordning for pelagiske fiskerier under 15 meter videreføres.

Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Departementet redegjør i dette notatet om begrunnelsen for overgang fra hjemmelslengde til faktisk lengde. En overgang fra hjemmelslengde til faktisk lengde fører til usikkerhet blant næringsaktørene samt usikkerhet rundt nye grupper og «strukturposisjon».

Årsmøtet mener at gruppeinndelinger med Finnmarksmodellen må ligge fast med dagens hjemmelslengder. Det understrekes at næringen har handlet ut fra dagens regelverk og innrettet seg etter dette.

For å sikre forutsigbarhet i fiskerinæringa må hjemmelslengden ligge fast når det kommer til kvotetilhørighet, samt at fremtidige strukturgevinster faller tilbake på disse gruppeinndelinger som forutsett.

Når det kommer til det grønne skiftet er det forventet at fiskeflåten som alle andre næringer skal gjennom en betydelig omstilling. Årsmøtet påpeker her at det ikke må stilles urealistiske krav til omstilling. Det må her ligge til grunn en bevissthet rundt sammenhengen mellom tilstrekkelig og forutsigbart driftsgrunnlag, og med dette anledningen til fornyelse og investering i ny teknologi. Lønnsomhet er helt sentralt i denne sammenheng, og en forutsetning for det grønne skiftet.

Etter årsmøtets mening må forholdsmessighetsinstruksen anses som et viktig verktøy fremover i påvente av å få kvotesystemet endelig avklart. Inntil videre, hvor en ytterligere utreder og vurderer alternative kapasitetsparametere, så er det viktig å innhente mer kunnskap om hvordan fremtidens fiskefartøy kan komme til å se ut.

Fordeling av strukturegevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen

Nærings- og fiskeridepartementet har presentert tre forskjellige modeller for tilbakefall og fordeling av strukturegevinst, i tillegg til en oppstilling av tiltak og formål man vurderer å tilgodese.

Styret vil gjøre årsmøtet oppmerksom på at om man skal beholde strukturordningen slik den er i dag så må man stille seg spørsmålet; Hvor mange grunnkvoter etter hjemfall skal en kunne slå sammen per fartøy? Dette spørsmålet er ikke nevnt i høringsnotatet, men det er likevel viktig. Når hjemfall av strukturkvoter blir tilbakeført til grunnkvoter vil dette si at hver grunnkvote vil bli større på grunn av tilbakefall.

Struktureringen vil fortsette og man vil til slutt risikere å sitte igjen med svært få båter med store kvoter. På grunnlag av dette bør det defineres på nytt hvor mange kvoteenheter en båt skal kunne ha. Dersom dette ikke avklares særskilt vil det til slutt kun være eierskapsbegrensning som regulerer hvor stor kvote ett fartøy skal kunne ha.

Utenom dette tilsier ikke gjennomgangen av notatet at det har kommet frem nye momenter som krever at næringen endrer sin posisjon siden strukturvirkemidlene ble innført.

Fiskeflåten har forholdt seg til de rammebetingelsene som Stortinget vedtok med hensyn til fremtidige retningslinjer for strukturpolitikken i 2007. Stabilitet i ressursfordelingen ble den

gang satt som en forutsetning for at strukturtiltakene skulle gi tilsiktet effekt. Årsmøtet mener at man likevel bør finne en løsning på spørsmålet om hvor mange kvoteenheter en skal kunne slå sammen per fartøy.

Årsmøtet vil understreke at da strukturkvoteordningen ble innført så var det lagt til grunn at hjemfallet skulle skje til den gruppen som strukturkvoten ble tatt fra. Målsettingen må være at hvert fartøy får tilbake det kvantumet som var tiltenkt da strukturkvoteordningen ble innført da hjemfallet opprinnelig var ment å skulle gå til den gruppen som strukturkvoten kom fra i tråd med Finnmarksmodellen der hjemmelslengde er gjeldende.

Årsmøtet mener på bakgrunn av dette at strukturgevinstene fra utløpt tidsbegrensning bør fordeles på gjenværende grunnkvoter til nåværende hjemmelslengdegruppe.

Kvotefordeling av nordøstarktisk torsk og nvg-sild

Norsk vårgytende sild

Årsmøtet registrerer at det i notatet ikke drøftes alternative fordelingsmodeller opp mot gjeldende fordeling, som er en fast fordeling, og sildestigen som i all hovedsak har vært benyttet i tiden før 2021.

Norges Fiskarlag har diskutert avvikling av dynamiske fordelingsmekanismer ved flere anledninger de siste årene og årsmøtet kan støtte opp om landsmøtevedtak 5/19, pkt. 25 der det slås fast at gjeldende fordelingsnøkler må stå fast, samt pkt. 35 fra landsmøtevedtak 5/19 som sier «Åpne grupper er en viktig del av totaliteten i fiskerinæringen og Landsmøtet er derfor enig i at åpne grupper i fiskeriene skal videreføres. Kvotenivåene som tilføres disse må i all hovedsak følge etablerte fordelinger.»

Årsmøtet mener at om man går fra dynamisk fordeling til fast fordeling kan dette gi store utslag i år med lav kvote, da dynamiske fordelingsmekanismer gir mer stabilitet i antall tonn kvote, mens faste fordelingssystem gir en stabilitet i prosentandel, men kvotenivået kan fluktuere mye.

På samme måte som Norges Fiskarlag vil årsmøtet argumentere for at de dynamiske fordelingsmekanismene, som har vært framforhandlet gjennom omfattende prosesser, best ivaretar fiskerinæringens behov for stabilitet og forutsigbarhet. Det har ikke kommet frem

nye momenter som tilsier at avvikling av dynamiske fordelingsmekanismer og innføring av fast kvotefordeling og faste kvotefaktorer vil sikre mer stabilitet og forutsigbarhet for fiskerinæringen over tid.

Torsk nord for 62°N

Intensjonen med dynamiske kvotemekanismer var å skjerme kystgruppen. Ved lave kvotenivåer ble kystgruppen prioritert og gitt en høyere andel av totalkvoten.

Årsmøtet konstaterer at den faste kvotefordeling på 68/32 mellom konvensjonell sektor og trål som er besluttet for nordøstarktisk torsk, der åpen gruppe trekkes fra lukket gruppes andel, skjermer og prioriterer trålflåten ved lave kvotenivåer. Da de «magre årene» gjerne etterfølger hverandre med hensyn til naturlige svingninger i kvotenivå for torsk, vil en fast fordeling utgjøre en betydelig effekt for enkelte flåtegrupper og enkeltfartøy. Som en konsekvens av at torskekvotene faller vil kystfiskeflåten stå med en dårlig avtale. Årsmøtet vil på bakgrunn av dette understreke viktigheten av at trålstigen slik den var gjeldende før 2020 blir gjeninnført.

Videre mener årsmøtet at avsetningen til åpen gruppe tas fra toppen av den nasjonale kvoten. Andre bonusordninger bør trekkes fra på de gruppene som har mulighet til å benytte seg av den aktuelle ordningen.

Vennlig hilsen
Daglig leder
Hanne Fagertun

Tove Strand

Dette dokumentet er godkjent og sendes uten underskrift.

Kopimottakere:
Fiskebåt